

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Ursul Eldar Anatolie, născut la 02 august 1991, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn 34, ap. 1A.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 26.06.2015 pînă la 19.10.2015;

Instanța de apel de la 04.12.2015 pînă la 15.02.2016;

Instanța de recurs de la 02.11.2016 pînă la 07.12.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 19 octombrie 2015, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Ursul Eldar a fost condamnat în baza art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, la 4 ani și 4 luni închisoare, fără amendă, cu executare pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită se adaugă în întregime și pedeapsa neexecutată, stabilită prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău nr. 1-1433/2014 din 17 decembrie 2014, în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), și f) Cod penal, definitiv fiindu-i stabilită lui Ursul Eldar, prin cumul parțial, pedeapsa sub formă de 6 ani închisoare.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Ursul Eldar, la 08 iunie 2015, aproximativ la ora 22:20, deplasându-se pe str. Igor Vieru 15, mun. Chișinău, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis a sustras de la Rotaru Cristian un telefon mobil de model „Nokia Lumia” în care era activată cartela SIM cu numărul de telefon 076767519, cauzând astfel părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 1 000 lei.

Acțiunile lui Ursul Eldar au fost încadrate juridic în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și anume: jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Alexandru Pavalatii în numele inculpatului Ursu Eldar a declarat apel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu aplicarea unei pedepse mai blânde.

În motivarea apelului, a invocat că, Ursu Eldar nu a contestat vinovăția sa, sau încadrarea juridică a faptelor, ci doar mărimea pedepsei stabilite, și anume consideră că, instanța de fond i-a aplicat o pedeapsă prea aspră, având în vedere faptul că și-a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată. Cât

privește cumularea sentințelor, apelantul de asemenea consideră că, pedeapsa finală putea fi mai mică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2016, a fost admis apelul avocatului Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Ursul Eldar, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și în această parte a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Ursul Eldar Anatolie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de 4 ani închisoare, fără amendă.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal lui Ursul Eldar, prin cumul de sentințe, de adăugat parțial la pedeapsa numită prin prezenta decizie, partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, stabilindu-i lui Ursul Eldar pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 1 lună, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală și just a stabilit vinovăția inculpatului Ursul Eldar în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, potrivit elementelor constitutive „jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”

Or, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

De asemenea, prima instanță în strictă conformitate cu legislația în vigoare, a examinat cauza în procedură specială pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, sentința în cauză a fost criticată de avocatul inculpatului doar în partea stabilirii pedepsei, urmând a se expune numai în acest sens.

Prin urmare, la aprecierea măsurii și mărimii pedepsei, instanța de fond n-a luat în considerație în deplină măsură caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele săvârșirii acesteia, și circumstanțele atenuante.

Din materialele cauzei penale rezultă că, infracțiunea comisă de inculpat, prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal este atribuită, conform art. 16 Cod penal, la categoria infracțiunilor grave.

La stabilirea limitei pedepsei instanța de apel a ținut cont de cumulul circumstanțelor atenuante, a determinat pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute în dispoziția art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, care stabilește pedeapsa în formă de închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale, de la care a redus deducerile indicate la art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, obținând astfel limitele aplicabile la caz (5 ani - 1/3 (1 an și 8 luni) = 3 ani și 4 luni (limita minimă aplicabilă) și 7 ani - 1/3 (2 ani și 4 luni) = 4 ani și 8 luni (limita maximă aplicabilă)).

La aplicarea pedepsei instanța de apel a ținut cont că, scopul aplicării pedepselor penale este de protejare a societății de infractori și de infracțiunile comise de ei, de apărare a societății împotriva celor mai grave fapte antisociale și prevenirea lor, unde prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă reală cu închisoare, dar în limite maxime, netinând cont de circumstanțele atenuante și

de faptul că inculpatul Ursul Eldar este tânăr, suferă de hepatită virală C și necesită tratament special antiviral, are un copil minor la întreținerea sa și fapta comisă nu a cauzat consecințe grave fiind restituit telefonul mobil imediat părții vătămate.

În continuare, instanța de apel a conchis că prima instanța corect și întemeiat a considerat că, inculpatul Ursul Eldar poate fi corectat și reeducat doar izolându-l de societate, deoarece fapta comisă de el prezintă un pericol sporit pentru cetățeni.

Concomitent, s-a reținut alegațiile apărării privind aplicarea unei pedepse prea aspre, ținând cont de faptul că a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

Ținând cont de circumstanțele stabilite, de pericolul social al faptei, instanța de apel a stabilit inculpatului Ursul Eldar pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal lui Ursul Eldar Anatolie, prin cumul de sentințe, de adăugat parțial la pedeapsa numită prin prezenta decizie, partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, stabilindu-i lui Ursul Eldar Anatolie pedeapsa definitivă 4 ani și 1 lună, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Mai mult ca atât, Colegiul verificând ansamblul de probe ce au fost administrate în conformitate cu prevederile de procedură penală, nu a depistat careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu aplicarea pedepsei inculpatului, or instanța de apel nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând criteriile prevăzute de art. 7, 75 Cod penal. Mai mult, inculpatul nu a făcut concluzii pozitive privind schimbarea comportamentului sau în societate și din nou a săvârșit infracțiune de jaf.

Totodată, acuzarea consideră că prin cumul de sentințe, pedeapsa numită este prea mică, deoarece anterior inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, ulterior instanța de apel nu avea motive întemeiate de a-i reduce din pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, stabilită de către instanța de fond la doar 4 ani și 1 lună pentru infracțiune de jaf.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

În speță, Colegiul penal precizează că, procurorul în recursul său invocă ca temei de drept pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă nici unul din prevederile la care se referă autorul nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezentei erori de drept care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Instanța de recurs precizează că, procurorul referindu-se la pct. 6 din norma menționată, nu-și argumentează motivul invocat în recurs.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

De asemenea, cauza penală s-a judecat în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, la cererea inculpatului (f.d. 152 Vol. I) și în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor menționate, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, Colegiul menționează că instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele apelantului invocate în apel și corect s-a expus asupra acestora.

Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, invocat de recurent, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal menționează că, recurentul critică hotărârea contestată în partea ce ține de aprecierea circumstanțelor cauzei și a pedepsei stabilite, considerînd-o prea blîndă, solicitînd numirea unei pedepse mai aspre.

După cum s-a menționat mai sus, Colegiul penal consideră că temeiurile pentru recurs semnalate nu sunt incidente în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordînd deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la

individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolelor incriminat, iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Astfel, conform alin. (1) art. 75 Cod penal persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală.

De asemenea, în baza art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată partea neexecutată a pedepsei stabilite anterior prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă lui Ursul Eldar sub formă de închisoare pe termen de 4 ani și 1 lună, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, pedeapsa stabilită lui Ursul Eldar de către instanța de apel, se încadrează în limitele legale prevăzute de legea penală.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie de avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmînd ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

În urma circumstanțelor elucidate, instanța conchide că de fapt în cauză nu sau comis erorile de drept prevăzute în pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală la care face referință recurentul, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2016, în cauză penală în privința lui **Ursul Eldar Anatolie**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 14 decembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan